II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

OZNÁMENIE KOMISIE

Výkladové usmernenia k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 – Pravidlá vlastníctva a kontroly leteckých dopravcov EÚ

(2017/C 191/01)

Obsah

		strana
1.	Úvod	1
2.	Procesné hľadiská	3
3.	Dôkazné bremeno	4
4.	Štátna príslušnosť	4
5.	Vlastníctvo	4
5.1.	Všeobecný prístup	4
5.2.	Otázky vlastníctva vo verejne kótovaných podnikoch a inštitucionálne investície	6
6.	Účinná kontrola	6
6.1.	Všeobecný prístup	6
6.2.	Kritériá posudzovania	7
6.2.1.	Správa a riadenie podniku	7
6.2.2.	Práva akcionárov	8
6.2.3.	Finančné väzby medzi podnikom a akcionárom z tretej krajiny	10
6.2.4.	Obchodná spolupráca	10
7.	Monitorovanie a prípadné opatrenia	11

1. **ÚVOD**

1. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve [1] (ďalej len „nariadenie“) je základným právnym aktom, ktorým sa riadi vnútorný trh v oblasti leteckej dopravy [2]. Týmto nariadením sa upravujú postupy udeľovania licencií leteckým dopravcom Spoločenstva, právo leteckých dopravcov Spoločenstva prevádzkovať letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva a tvorba cien za letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva.

2. V nariadení je zavedený pojem „letecký dopravca Spoločenstva“ (ďalej len „dopravca EÚ“) ako „letecký dopravca s platnou prevádzkovou licenciou, udelenou príslušným licenčným úradom v súlade s kapitolou II“ (článok 2 ods. 11 nariadenia). Dopravca EÚ má právo prevádzkovať akékoľvek letecké dopravné služby vnútri EÚ (článok 15 ods. 1 nariadenia), najmä na prepravu cestujúcich, nákladu a pošty, bez toho, aby bolo nutné získať ďalšie povolenie.

---

[1] Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008, s. 3.

[2] Nariadenie sa uplatňuje na tretie krajiny, ktoré ho začlenili do dohôd uzavretých s EÚ. V súčasnosti je tomu tak v prípade Dohody o EHP (ktorá sa týka Nórska, Islandu a Lichtenštajnska) a Dohody medzi EÚ a Švajčiarskom o leteckej doprave (Ú. v. ES L 114, 30.4.2002). Podobné dohody môžu byť prerokované alebo sa môžu uplatňovať v budúcnosti. Na účely výkladu článku 4 písm. f) uvedeného v týchto usmerneniach sa Švajčiarsko, Nórsko, Island a Lichtenštajnsko majú považovať za členské štáty EÚ a ich štátni príslušníci za štátnych príslušníkov členských štátov EÚ.

3. V nariadení sa stanovujú podmienky na získanie prevádzkovej licencie dopravcu EÚ vrátane požiadavky na štátnu príslušnosť. V článku 4 nariadenia sa uvádza, že „príslušný licenčný úrad členského štátu udelí prevádzkovú licenciu podniku za predpokladu, že: […] f) členské štáty a/alebo štátni príslušníci členských štátov vlastnia viac ako 50 % podniku a účinne ho riadia, či už priamo, alebo nepriamo, prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských podnikov, pokiaľ nie je ustanovené inak v dohode s treťou krajinou, ktorej je Spoločenstvo zmluvnou stranou;".

4. Tieto dva prvky, t. j. vlastníctvo viac ako 50 %, ako aj účinná kontrola členskými štátmi alebo ich štátnymi príslušníkmi, sú osobitné a kumulatívne, t. j. vždy musia byť splnené obidva.

5. Tretie krajiny a ich štátni príslušníci nie sú oprávnení na väčšinové vlastníctvo ani účinnú kontrolu dopravcov EÚ, pokiaľ sa EÚ s príslušnou treťou krajinou nedohodla inak, t. j. prostredníctvom zodpovedajúceho (spravidla recipročného) zmiernenia požiadaviek na vlastníctvo a kontrolu. V prípade, že dopravca už nie je (z viac ako 50 %) vlastnený ani účinne kontrolovaný členským štátom a/alebo štátnymi príslušníkmi členských štátov, nemôže byť držiteľom licencie, a teda už nemôže využívať výhody liberalizácie trhu leteckej dopravy EÚ.

6. Zodpovednosť za posúdenie toho, či sú požiadavky týkajúce sa vlastníctva a kontroly splnené, nesie v prvom rade príslušný licenčný úrad, ktorý je orgánom členského štátu oprávneným udeliť, zamietnuť, zrušiť alebo pozastaviť prevádzkovú licenciu v súlade s kapitolou II nariadenia (článok 2 ods. 2 nariadenia). Aj Komisia má však možnosť vykonať svoje vlastné posúdenie na základe získaných informácií a môže sa rozhodnúť požiadať príslušný licenčný úrad o prijatie vhodných nápravných opatrení alebo o pozastavenie alebo zrušenie prevádzkovej licencie (článok 15 ods. 3 nariadenia).

7. Požiadavky na vlastníctvo a kontrolu, splnenie ktorých je podmienkou na získanie prevádzkovej licencie a ktoré sa odvíjajú od kritéria štátnej príslušnosti, sú v odvetví medzinárodnej leteckej dopravy bežné a možno ich nájsť v iných právnych predpisoch mimo EÚ. Okrem toho sú takéto požiadavky bežne zahrnuté aj do bilaterálnych dohôd o leteckých dopravných službách ako podmienka na udelenie dopravných práv. Takéto požiadavky sa v súčasnosti zavádzajú predovšetkým s cieľom zabezpečiť, aby sa dopravné práva vzájomne poskytnuté podľa takýchto dohôd účinne využívali v prospech zúčastnených strán a nevykonávali sa buď priamo, alebo prostredníctvom dcérskych spoločností podnikmi ([1]) z krajín, ktoré nie sú zmluvnými stranami príslušnej dohody. Navyše takýmto podnikom bránia, aby prevádzkovali služby výlučne v rámci jedného štátu alebo skupiny štátov prostredníctvom dcérskych spoločností so sídlom na území daného štátu alebo danej skupiny štátov.

8. Komisia prijala 7. decembra 2015 Stratégiu v oblasti letectva pre Európu, ktorou sa má zabezpečiť, aby odvetvie leteckej dopravy EÚ bolo naďalej konkurencieschopné a mohlo využívať výhody rýchlo sa meniacej a rozvíjajúcej sa svetovej ekonomiky a trhu leteckej dopravy ([2]).

9. V spomínanej stratégii v oblasti letectva bolo uvedené, že je potrebné investorom, ako aj leteckým dopravcom lepšie objasniť uplatňovanie nariadenia, pokiaľ ide o ustanovenie o vlastníctve a kontrole. V súlade so želaním, ktoré členské štáty a ďalšie zainteresované strany vyjadrili pri viacerých príležitostiach, sa Komisia rozhodla prijať výkladové usmernenia o uplatňovaní tohto ustanovenia.

10. V posledných rokoch Komisia prešetrila niekoľko prípadov, v ktorých investor z tretej krajiny (t. j. krajiny mimo EÚ) získal značný podiel v dopravcovi EÚ, aby zistila, či boli splnené požiadavky stanovené v článku 4 písm. f) nariadenia.

11. Komisia prijala len jedno formálne rozhodnutie o súlade s ustanoveniami o vlastníctve a kontrole, a to po investícii spoločnosti Swiss Air do spoločnosti Sabena (ďalej len „rozhodnutie vo veci Swissair/Sabena" ([3])). Uvedené rozhodnutie bolo prijaté na základe nariadenia Rady (EHS) č. 2407/92 z 23. júla 1992 o licenciách leteckých dopravcov ([4]) [ďalej len „nariadenie (EHS) č. 2407/92"], ktoré bolo predchodcom nariadenia. Komisia zistila, že podľa podmienok dohody medzi belgickým štátom a spoločnosťou Swissair splnila spoločnosť Sabena požiadavky týkajúce sa vlastníctva a kontroly stanovené v nariadení (EHS) č. 2407/92. Komisia dospela k záveru, že kritériá vlastníctva a účinnej kontroly sa musia vykladať a uplatňovať v rámci celkového kontextu nariadenia (EHS) č. 2407/92. Konkrétne, každý jednotlivý prípad musí byť posúdený z hľadiska cieľa ochrany záujmov Únie v odvetví leteckej dopravy, čo znamená najmä to, že spoločnostiam z tretích krajín nesmie byť umožnené plne a jednostranne využívať liberalizovaný vnútorný trh Únie v oblasti leteckej dopravy. Inými slovami, takéto spoločnosti môžu využívať výhody vnútorného trhu prostredníctvom účasti v dopravcovi EÚ, ale len v rámci obmedzení vlastníctva a kontroly stanovených v nariadení.

([1]) V týchto usmerneniach bude Komisia používať pojem „podnik" v zmysle vymedzenom v článku 2 ods. 3 nariadenia.

([2]) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov [COM(2015) 598 final, 7.12.2015].

([3]) Rozhodnutie Komisie 95/404/ES z 19. júla 1995 o postupe súvisiacom s uplatňovaním nariadenia Rady (EHS) č. 2407/92 (Swissair/Sabena) (Ú. v. ES L 239, 7.10.1995, s. 19).

([4]) Ú. v. ES L 240, 24.8.1992, s. 1.

12. Komisia ďalej uviedla, že „akékoľvek hodnotenie dôsledkov značnej investície zo strany leteckého dopravcu tretieho štátu do dopravcu Spoločenstva by malo takisto zohľadňovať širší kontext, v ktorom sa investícia uskutočňuje, a najmä vzťahy Spoločenstva v oblasti letectva s dotknutou treťou krajinou ([1])“. V tomto konkrétnom prípade širší kontext obsiahol prebiehajúce rokovania medzi Spoločenstvom a Švajčiarskom, ktorých cieľom bolo na recipročnom základe odstrániť existujúce obmedzenia vlastníctva a kontroly. S ohľadom na tento širší kontext Komisia dospela k záveru, že dohody medzi belgickým štátom a spoločnosťou Swissair „sa zdajú byť v podstate prechodného charakteru“ ([2]).

13. Účelom týchto usmernení je poskytnúť usmernenie pri posudzovaní splnenia požiadaviek na vlastníctvo a kontrolu stanovených v nariadení podnikom, ktorý žiada o prevádzkovú licenciu alebo je jej držiteľom, na základe skúseností, ktoré Komisia získala pri posudzovaní prípadov v uplynulých rokoch. Takisto boli zohľadnené analýzy vykonané v rámci prijímania rozhodnutia vo veci Swissair/Sabena, ako aj osvedčené postupy, ktoré vypracovali príslušné licenčné úrady na vnútroštátnej úrovni. V týchto usmerneniach sa stanovuje spôsob, akým Komisia chápe nariadenie v tomto ohľade a ako by sa podľa jej názoru malo uplatňovať. Ich cieľom nie je vytvoriť nové právne povinnosti a nie je nimi dotknutá právomoc Súdneho dvora EÚ určiť záväzný výklad.

2. **PROCESNÉ HĽADISKÁ**

14. Kapitola II nariadenia obsahuje ustanovenia o prevádzkovej licencii. V článku 3 ods. 2 nariadenia sa stanovuje, že „príslušný licenčný úrad neudelí prevádzkové licencie ani ich neponechá v platnosti, ak nie sú splnené akékoľvek požiadavky tejto kapitoly“. Vlastníctvo a účinná kontrola členskými štátmi alebo ich štátnymi príslušníkmi patria, okrem iných, medzi požiadavky, ktoré musia byť splnené na získanie a udržanie licencie. Zodpovednosť za posúdenie toho, či je táto požiadavka (obe jej zložky) splnená, prislúcha v prvom rade príslušnému licenčnému úradu, ktorý udeľuje prevádzkovú licenciu leteckému dopravcovi.

15. Podľa článku 8 ods. 2 nariadenia „príslušný licenčný úrad dôkladne monitoruje plnenie požiadaviek tejto kapitoly“. Podľa článku 8 ods. 7 nariadenia „čo sa týka leteckých dopravcov Spoločenstva, ktorým udelil licenciu príslušný licenčný úrad, tento úrad rozhodne, či bude prevádzková licencia opätovne predložená na schválenie v prípade zmeny jedného alebo viacerých prvkov, ktoré majú vplyv na právnu situáciu leteckého dopravcu Spoločenstva, a to najmä v prípade zlúčenia podnikov alebo ich prevzatia“. V súlade s článkom 8 ods. 5 majú leteckí dopravcovia EÚ takéto zmeny oznámiť príslušnému licenčnému úradu vopred.

16. Príslušný licenčný úrad sa môže stretnúť so žiadosťou o licenciu (alebo o preskúmanie existujúcej licencie) za okolností, v ktorých iný podnik, ktorý patrí do tej istej skupiny ako podnik, ktorého sa daný prípad týka, už má prevádzkovú licenciu, ktorú vydal iný príslušný licenčný úrad. Úrad, ktorý sa týmto prípadom zaoberá, by mal náležite zohľadniť posúdenie, ktoré vykonal druhý úrad, najmä v prípade, ak je príslušná vlastnícka štruktúra rovnaká. Stále je však povinný sám posúdiť skutkovú podstatu prípadu, a to v súlade s ustanoveniami kapitoly II nariadenia. V rámci osvedčených postupov by sa mal úrad, ktorý má určité pochybnosti alebo otázky týkajúce sa predchádzajúceho posúdenia, obrátiť na druhý zapojený úrad, aby získal viac informácií alebo záležitosť prediskutoval.

17. Pokiaľ ide o možné preskúmanie zo strany Komisie, odkazuje sa na článok 15 ods. 3 a článok 26 ods. 2 nariadenia.

18. Podľa článku 15 ods. 3 nariadenia „ak Komisia […] zistí, že prevádzková licencia udelená leteckému dopravcovi Spoločenstva nie je v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, svoje zistenia predloží príslušnému licenčnému úradu, ktorý do 15 pracovných dní zašle Komisii svoje pripomienky.

Ak Komisia po preskúmaní pripomienok príslušného licenčného úradu aj ďalej trvá na tom, že prevádzková licencia nie je v súlade s týmto nariadením, alebo ak od príslušného licenčného úradu nedostala žiadne pripomienky, prijme v súlade s postupom uvedeným v článku 25 ods. 2 rozhodnutie, ktorým požiada príslušný licenčný úrad o prijatie vhodných nápravných opatrení alebo o pozastavenie alebo zrušenie prevádzkovej licencie. Rozhodnutím je určený dátum, do ktorého má príslušný letecký úrad vykonať nápravné opatrenia alebo konania. Ak sa do stanoveného dátumu nevykonajú nápravné opatrenia alebo konanie, letecký dopravca Spoločenstva nie je oprávnený […][prevádzkovať letecké dopravné služby vnútri EÚ]“.

19. V článku 26 ods. 2 nariadenia sa stanovuje, že „v záujme vykonávania svojich povinností podľa tohto nariadenia môže Komisia zhromažďovať všetky potrebné informácie od členských štátov, ktoré takisto uľahčujú poskytovanie informácií od leteckých dopravcov licencovaných ich príslušnými licenčnými úradmi“.

([1]) Pozri bod XI na strane 27 rozhodnutia vo veci Swissair/Sabena.
([2]) Rozhodnutie vo veci Swissair/Sabena, bod XI.

3. DÔKAZNÉ BREMENO

20. Ako sa jasne uvádza v druhom pododseku článku 8 ods. 1 nariadenia, bremeno preukázať súlad s článkom 4 písm. f) a ostatnými požiadavkami nariadenia nesú podniky, ktoré žiadajú o vydanie licencie. To isté platí, ak má príslušný licenčný úrad po vydaní licencie dôvody overiť si, či dané požiadavky zostávajú splnené.

21. Je na predmetnom podniku, aby sa uistil, že príslušnému licenčnému úradu poskytol postačujúce dôkazy. V tomto kontexte treba mať na zreteli, že v článku 10 ods. 1 nariadenia sa daný úrad vyzýva, aby „rozhodol o žiadosti čo najskôr, najneskôr však do troch mesiacov od predloženia všetkých potrebných informácií, berúc pritom do úvahy všetky dostupné dôkazy." To znamená, že bez toho, aby bola dotknutá povinnosť úradu viesť konanie v dobrej viere, je predovšetkým v záujme podniku, aby čo najskôr predložil dôkazy, ktoré má k dispozícii, inak môže byť jeho žiadosť o licenciu zamietnutá.

4. ŠTÁTNA PRÍSLUŠNOSŤ

22. Štátnu príslušnosť niektorého z členských štátov môžu mať len fyzické osoby. V prípade podniku, ktorý vlastní a/alebo účinne kontroluje, úplne alebo čiastočne, jeden alebo viac sprostredkovateľských subjektov, ktoré nie sú fyzickými osobami, sa Komisia domnieva, že požiadavka na štátnu príslušnosť z článku 4 písm. f) nariadenia sa má chápať tak, že sa týka fyzických osôb, ktoré takéto subjekty vlastnia a/alebo účinne kontrolujú na konečnej úrovni vlastníctva a kontroly.

23. V článku 4 písm. f) nariadenia sa stanovuje, že „[…] štátni príslušníci členských štátov vlastnia viac ako 50 % podniku a účinne ho riadia […]".

24. Určité problémy môžu vzniknúť, ak dotknuté osoby majú viac ako jednu štátnu príslušnosť a štátna príslušnosť členského štátu nie je ich prvotnou štátnou príslušnosťou. V zásade je na každom členskom štáte, aby stanovil podmienky pre nadobúdanie a stratu jeho štátnej príslušnosti. Ako sa však potvrdilo v ustálenej judikatúre Súdneho dvora EÚ ([1]), pri výkone svojich právomocí v oblasti štátnej príslušnosti musia členské štáty náležite zohľadniť právo Únie. Inými slovami, podmienky a postupy na získanie a stratu občianstva členského štátu sú upravené vnútroštátnym právom jednotlivých členských štátov, avšak pri dodržaní práva Únie.

25. Členské štáty majú využívať svoje právo na udelenie štátnej príslušnosti v duchu lojálnej spolupráce s ostatnými členskými štátmi a EÚ (článok 4 ods. 3 Zmluvy o EÚ) Mali by pri tom zohľadniť normy a záväzky, ktorými sú viazané v zmysle medzinárodného práva, ako aj kritériá, podľa ktorých členské štáty zvyknú zostavovať svoje zákony o štátnej príslušnosti. Tieto zásady si vyžadujú najmä existenciu skutočného prepojenia medzi žiadateľom a dotknutou krajinou alebo jej štátnymi príslušníkmi.

5. VLASTNÍCTVO

5.1. Všeobecný prístup

26. Pokiaľ ide o vlastníctvo, v článku 4 písm. f) nariadenia sa stanovuje, že príslušný licenčný úrad udelí prevádzkovú licenciu podniku za predpokladu, že „členské štáty a/alebo štátni príslušníci členských štátov vlastnia viac ako 50 % podniku".

27. Komisia sa domnieva, že táto požiadavka na vlastníctvo je splnená, ak je aspoň 50 % plus jedna akcia kapitálu dotknutého podniku vo vlastníctve členských štátov a/alebo štátnych príslušníkov členských štátov.

28. V tomto kontexte Komisia kapitál chápe ako vlastný kapitál podniku. Na posúdenie splnenia požiadavky na vlastníctvo je preto rozhodujúce určiť, ktorý kapitál podniku spĺňa kritériá vlastného kapitálu.

29. V rozhodnutí vo veci Swissair/Sabena Komisia uviedla, že otázku, či určitý druh kapitálu spĺňa kritériá vlastného kapitálu, možno zodpovedať len v každom jednotlivom prípade osobitne na základe všetkých relevantných okolností. Ak však kapitál do značnej miery nepriznáva jeho držiteľom niektoré z týchto dvoch práv, pri určovaní vlastníckych vzťahov podniku v zmysle článku 4 písm. f) sa tento kapitál spravidla nesmie brať do úvahy:

a) právo zúčastňovať sa na rozhodnutiach ovplyvňujúcich prevádzku podniku a

b) právo na podiel na reziduálnom zisku, alebo v prípade likvidácie na zostatkových aktívach podniku po tom, čo boli splnené všetky ostatné záväzky (inými slovami, akcie odrážajú riziká a výnosy z bežnej obchodnej činnosti).

([1]) Vec C-135/08, 2.3.2010, Rottmann, body 39, 45, 48.

30. Hoci príslušný licenčný úrad by mal vždy podrobne analyzovať zložité štruktúry, Komisia sa domnieva, že podrobná analýza je žiaduca najmä vtedy, ak sa objavia tieto situácie:

a) ak existujú rôzne triedy akcií s rôznymi hodnotami a vlastnosťami;

b) ak existujú opčné listy alebo opcie, pri ktorých hrozí, že spôsobia neúčinnosť atribútov „vlastného kapitálu“ určitej triedy akcií ([1]);

c) ak existujú inštitucionálni investori, v prípade ktorých sa nedá v súlade s bodom 44 ľahko určiť konečný skutočný vlastník.

31. Ako vyplýva z predchádzajúceho bodu 22, Komisia sa domnieva, že vlastníctvo podniku, ktorého akcie sú vo vlastníctve iného subjektu (iného ako fyzická osoba; ďalej len „sprostredkovateľský subjekt“), sa musí posudzovať z hľadiska štátnej príslušnosti osôb (alebo totožnosti členských štátov), ktoré sú držiteľmi akcií v danom subjekte.

32. V tomto kontexte sa úvahy uvedené v bodoch 22 až 24 vyššie uplatňujú rovnakým spôsobom aj v súvislosti s akciami, ktoré sú vo vlastníctve sprostredkovateľského subjektu.

33. Špecifické problémy môžu nastať v prípade, ak podiely akcionárov EÚ v sprostredkovateľskom subjekte, aj podiely sprostredkovateľského subjektu v leteckom dopravcovi predstavujú menej ako 100 % príslušných akcií.

34. Tento prípad môže poslúžiť ako príklad: akcionári EÚ vlastnia 55 % spoločnosti A (zvyšok je vo vlastníctve tretích krajín alebo štátnych príslušníkov tretích krajín; ďalej len: akcionári z tretej krajiny) a spoločnosť A vlastní 60 % dopravcu B, pričom zostávajúci 40 % podiel v dopravcovi B je vo vlastníctve akcionárov z tretej krajiny.

35. V tomto prípade vyvstáva otázka, či akcionári EÚ „vlastnia viac ako 50 % podniku“.

36. Ako bolo vysvetlené v bode 28 vyššie, „vlastníctvo“ znamená právo zúčastňovať sa na rozhodnutiach ovplyvňujúcich prevádzku podniku, ako aj peňažné práva, t. j. právo získať podiel na reziduálnom zisku, alebo v prípade likvidácie na zostatkových aktívach podniku po tom, čo boli splnené všetky ostatné záväzky.

37. Pokiaľ ide o právo zúčastňovať sa na rozhodnutiach ovplyvňujúcich prevádzku podniku, situácia podobná tej, ktorá je opísaná vyššie, by sa za normálnych okolností mala považovať za situáciu v súlade s článkom 4 písm. f) nariadenia za predpokladu, že všetky predmetné akcie nesú rovnaké hlasovacie práva a že žiadne osobitné dojednania nebránia akcionárom EÚ v kontrole hlasovacích práv, ktoré spoločnosť A vykonáva v súvislosti s dopravcom B, vďaka ich väčšinovému podielu.

38. Pokiaľ ide o peňažné práva, treba vziať do úvahy skutočnosť, že aj keď predmetný podiel v dopravcovi je v priamom vlastníctve akcionárov EÚ a nie prostredníctvom sprostredkovateľského subjektu, tieto práva môžu podliehať osobitným interným dojednaniam. Medzi ne môžu v porovnaní s akcionármi EÚ patriť osobitné práva akcionárov z tretej krajiny. Ako bolo vysvetlené v rozhodnutí vo veci Swissair/Sabena, takéto situácie nemusia nevyhnutne viesť k diskvalifikácii podľa článku 4 písm. f) nariadenia za predpokladu, že predmetné (peňažné) práva „do značnej miery“ prislúchajú akcionárovi EÚ.

39. Rovnaké zásady by sa mali uplatňovať v prípade, ak sú peňažné práva ovplyvnené skutočnosťou, že účasť akcionárov EÚ v dopravcovi prechádza cez sprostredkovateľský subjekt a že účasť na každom stupni predstavuje menej než 100 % akciového kapitálu.

40. Ak by v príklade uvedenom vyššie zisky rozdeľované dopravcom B a výnosy z reziduálnych aktív v prípade likvidácie dopravcu B prislúchali akcionárom EÚ v pomere k rozriedeným akciám (v prípade, že všetky akcie v spoločnosti A a v dopravcovi B sú v tej istej triede), peňažné práva sa stále môžu považovať za dostatočné na účely článku 4 písm. f) nariadenia.

41. Prípady podobného druhu však treba posudzovať individuálne s prihliadnutím na všetky okolnosti a najmä všetky dojednania, ktoré ovplyvňujú príslušné práva a povinnosti.

42. Na účely uvedeného posúdenia, ktoré sa má vykonať, by držitelia licencie alebo žiadatelia mali poskytnúť licenčnému úradu dôkaz o právach, ktoré sú spojené s jednotlivými triedami akcií, ako aj o konečnom skutočnom vlastníkovi akcií.

([1]) Existencia opcií alebo opčných listov, ktoré môžu zmeniť rovnováhu podielov v určitom okamihu v budúcnosti, nebude relevantná pre otázku vlastníctva v súčasnosti. Môžu sa však vyskytnúť určité zložité štruktúry, v ktorých môže existencia opcií zapríčiniť neúčinnosť atribútov „vlastného kapitálu“ určitej triedy akcií. Takéto štruktúry si zaslúžia podrobné preskúmanie. V každom prípade môžu opcie predstavovať bezprostredný problém v súvislosti s kontrolou, ak sa prostredníctvom nich minoritným akcionárom priznáva možnosť stanoviť požiadavky týkajúce sa podniku.

5.2. **Otázky vlastníctva vo verejne kótovaných podnikoch a inštitucionálne investície**

43. Osobitné výzvy pri posudzovaní splnenia požiadavky na vlastníctvo by sa mohli objaviť vo vzťahu k podnikom, ktoré sú verejne kótované na burze alebo ktoré sú vo vlastníctve investičných inštitúcií, keďže podiely sa môžu líšiť zo dňa na deň a môže tu existovať niekoľko stupňov vlastníctva. Podnik by mal na každom stupni vedieť preukázať, že väčšina akcií je vo vlastníctve akcionárov EÚ.

44. Ak je držiteľom akcií poverenec, správca, fond alebo akýkoľvek iný inštitucionálny investor, požiadavka na vlastníctvo môže byť splnená, ak je týmto poverencom alebo správcom alebo iným registrovaným vlastníkom členský štát alebo štátny príslušník členského štátu. Do úvahy by sa však mali vziať všetky prvky, ktoré môžu poukazovať na to, že z ekonomického hľadiska je vlastníkom, t. j. konečným príjemcom práv uvedených vyššie, iná osoba. Toto bude predovšetkým závisieť od dohôd alebo ostatných dojednaní zaväzujúcich týchto inštitucionálnych investorov.

6. **ÚČINNÁ KONTROLA**

6.1. **Všeobecný prístup**

45. V článku 4 písm. f) nariadenia sa stanovuje, že príslušný licenčný úrad udelí prevádzkovú licenciu podniku za predpokladu, že „členské štáty a/alebo štátni príslušníci členských štátov […] účinne riadia“ daný podnik.

46. Pojem účinná kontrola je vymedzený v článku 2 ods. 9 nariadenia ako:

„vzťah, ktorý tvoria práva, kontrakty alebo iné prostriedky, ktoré buď samostatne, alebo spoločne a s ohľadom na vecné skutočnosti alebo právnu úpravu umožňujú priamo alebo nepriamo použiť rozhodujúci vplyv na podnik, najmä:

a) právo použiť všetok alebo časť majetku podniku;

b) práva alebo zmluvy, ktoré poskytujú rozhodujúci vplyv na zloženie, voľby alebo rozhodnutia orgánov podniku, alebo inak poskytujú rozhodujúci vplyv na riadenie obchodnej činnosti podniku“.

47. Ako bolo vysvetlené v rozhodnutí vo veci Swissair/Sabena, toto ustanovenie vyžaduje posúdenie postavenia členských štátov a/alebo ich štátnych príslušníkov, pokiaľ ide o to, či v konečnom dôsledku majú rozhodujúci vplyv na riadenie daného podniku spôsobom, ktorý presahuje vplyv akcionárov z tretej krajiny. Táto analýza sa opiera o možnosti, ktoré majú k dispozícii akcionári EÚ na to, aby mohli pozitívne ovplyvňovať strategické obchodné rozhodnutia podniku.

48. Strategické obchodné rozhodnutia sa týkajú predovšetkým vymenovania vrcholového manažmentu, prijímania rozpočtu a/alebo obchodného plánu a významných investícií alebo práv týkajúcich sa trhu.

49. V tomto kontexte treba najprv určiť, kde sa takéto rozhodnutia prijímajú a za akých podmienok. Znamená to analýzu správy a riadenia podniku, ktorá sa má uskutočniť v rámci celkového posúdenia fungovania podniku.

50. V druhom kroku by sa mali zvážiť ďalšie otázky, ktoré môžu mať vplyv na rozhodovanie o dôležitých strategických obchodných záležitostiach. Medzi tieto záležitosti patria práva akcionárov, finančné prepojenia a obchodná spolupráca medzi podnikom a akýmkoľvek akcionárom z tretej krajiny. Podrobnejšie usmernenia o týchto hodnotiacich kritériách sú uvedené ďalej v texte. Nie je však možné zostaviť taxatívny zoznam prvkov, ktoré by mohli byť relevantné pre analýzu nejakého prípadu. Preto prvky, iné ako tie, ktoré sú tu uvedené, môžu byť takisto relevantné v závislosti od okolností konkrétneho prípadu.

51. Ako bolo vysvetlené v rozhodnutí vo veci Swissair/Sabena, účinnú kontrolu musia vykonávať výlučne členské štáty alebo ich štátni príslušníci. Zjavne by to tak nebolo v prípade, keď by členské štáty alebo ich štátni príslušníci mali len právo veta a nemali žiadne práva, ktoré by im umožňovali pozitívne ovplyvňovať riadenie dotknutého podniku.

52. Akcionári EÚ môžu vyvíjať pozitívny vplyv aj vďaka niekoľkým faktorom, akými sú napríklad právomoci na iniciatívu z vlastného podnetu alebo mechanizmy včasného, či privilegovaného prístupu k informáciám v rámci podniku.

53. Uvedené všeobecné zásady sa musia uplatňovať so zreteľom na všetky vecné skutočnosti alebo právne predpisy. Každý jednotlivý prípad sa musí posudzovať podľa jeho vlastnej skutkovej podstaty.

54. Prípady, v ktorých je potrebná analýza článku 4 písm. f) nariadenia, často zahŕňajú aj uplatnenie nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi [1] („nariadenie o fúziách“), so zreteľom na jeho ustanovenia. Vzhľadom na to, že vymedzenia kontroly v uvedených nariadeniach majú určité podobnosti, zdá sa užitočné doplniť tieto spresnenia.

55. Po prvé, je dôležité poznamenať, že pokiaľ ide o akcionára EÚ, „spoločná kontrola“ na účely nariadenia o fúziách a „účinná kontrola“ v zmysle nariadenia sa vzájomne nevylučujú, ako to vyplýva z rozhodnutia vo veci Swissair/Sabena.

56. Po druhé, požiadavka na kontrolu v zmysle článku 4 písm. f) nariadenia nie je splnená, ak má akcionár z tretej krajiny výlučnú kontrolu nad podnikom [2]. V takom prípade logicky nemôže byť podnik účinne kontrolovaný akcionárom EÚ v zmysle nariadenia.

57. Keďže otázky, ktoré vyvstávajú na jednej strane v súvislosti s nariadením o fúziách a na strane druhej v súvislosti s požiadavkami na vlastníctvo a kontrolu, majú mnohé podobnosti, bez ohľadu na rozdiely medzi týmito dvoma režimami Komisia v relevantných prípadoch vykonáva posúdenie súbežne v rámci oboch režimov. Na tento účel príslušné útvary Komisie samozrejme úzko spolupracujú.

6.2. **Kritériá posudzovania**

58. Nijaké usmernenia nemôžu predvídať všetky možné formy kontroly podniku a zároveň zohľadňovať rozdiely medzi vnútroštátnymi predpismi o správe a riadení spoločností. Každý jednotlivý prípad sa musí posudzovať osobitne, pričom sa musia vziať do úvahy právne a skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu.

59. Tieto usmernenia z tohto dôvodu poskytujú len niektoré všeobecné zásady posudzovania a upozorňujú na určité otázky, ktoré môžu vyvolávať obavy a ktoré si vyžadujú podrobnejšiu analýzu kritérií účinnej kontroly [3].

6.2.1. *Správa a riadenie podniku*

60. Prvým krokom pri posudzovaní účinnej kontroly je analýza správy a riadenia podniku. V tomto kontexte správa a riadenie podniku znamená procesy a postupy, prostredníctvom ktorých podnik prijíma rozhodnutia relevantné pre výkon jeho obchodnej činnosti.

61. V rámci analýzy správy a riadenia podniku by sa mali zvážiť právne aj skutkové okolnosti, ktoré sú k dispozícii.

62. Analýzou by sa mali určiť rozhodovacie orgány podniku, ich právomoci a zloženie, relevantné pravidlá nominovania, zvolenia, odmeňovania a prepúšťania, povahu rozhodnutí, ktoré prijímajú, ich rozhodovacie postupy vrátane požiadavky týkajúcej sa uznášaniaschopnosti a pravidiel hlasovania (väčšinou, konsenzom), akékoľvek výsadné práva priznané iným orgánom (týkajúce sa napríklad návrhov, nominácií, konzultácií, záväzných alebo nezáväzných stanovísk, odporúčaní, súhlasu).

63. Toto mapovanie by malo zahŕňať všetky rozhodovacie orgány, predovšetkým valné zhromaždenie akcionárov, výkonný orgán (napr. predstavenstvo, správnu radu), kontrolné orgány (napr. dozornú radu), kľúčových zamestnancov (riadiacich pracovníkov, ktorí sú oprávnení prijímať rozhodnutia relevantné pre výkon obchodnej činnosti) a vnútorné výbory (poradné alebo iné).

64. V rámci analýzy by sa malo posúdiť, ako sú členské štáty a/alebo ich štátni príslušníci zastúpení v rozhodovacích orgánoch a ako im práva, ktoré im v tejto súvislosti prináležia, umožňujú určovať strategické rozhodnutia, a to so zreteľom na postup, podľa ktorého majú byť prijaté. V tomto kontexte by sa analýza mala zaoberať aj kvórom potrebným na prijímanie rozhodnutí.

65. Pokiaľ ide o rozhodovací proces, mimoriadny význam má analýza práv veta ktoréhokoľvek akcionára z tretej krajiny. Rozsiahle práva veta týchto akcionárov v súvislosti so záležitosťami dôležitými pre výkon obchodnej činnosti môžu ovplyvniť schopnosť akcionárov EÚ vykonávať účinnú kontrolu nad podnikom. Preto bude nutné v každom jednotlivom prípade vykonať podrobnejšie celkové posúdenie príslušných práv akcionárov EÚ a akcionárov z tretej krajiny.

---

[1] Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

[2] Táto situácia nastáva, keď v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia o fúziách získa kontrolu nad podnikom len „jedna“ osoba.

[3] Pre posúdenie spoločnej kontroly podľa nariadenia o fúziách sú relevantné ustanovenia Konsolidovaného oznámenia Komisie o právomoci (Ú. v. EÚ C 95, 16.4.2008, s. 1).

66. Právo veta, ktorým disponuje určitý akcionár v prípade niektorých rozhodnutí nemusí nevyhnutne znamenať, že účinnú kontrolu vykonáva tento akcionár. Malo by sa overiť, či sa tieto práva veta uplatňujú len na niektoré rozhodnutia obmedzeného významu, alebo skôr na hlavné strategické rozhodnutia. Otázkou je, či po celkovom posúdení práv jednotlivých akcionárov majú členské štáty alebo ich štátni príslušníci rozhodujúci vplyv na strategické obchodné rozhodnutia, tak ako bolo vysvetlené v bode 47 vyššie. Takéto celkové posúdenie založené na viacerých faktoroch by sa malo vykonať v každom jednotlivom prípade osobitne.

67. Akcionár z tretej krajiny môže mať práva veta bez toho, aby to nevyhnutne viedlo k strate účinnej kontroly zo strany akcionára EÚ.

68. Jedným z možných scenárov je prípad, keď sú práva veta akcionárov z tretej krajiny potrebné a primerané cieľu ochrany hodnoty menšinovej investície. Zvyčajne sa takéto právo veta týka zmeny stanov alebo podobného zakladajúceho dokumentu, zvýšenia alebo zníženia základného kapitálu, emisie dlhopisov prevoditeľných na akcie, zmeny práv spojených s akciami, kótovania alebo verejnej ponuky, rozdelenia dividend, ukončenia obchodnej činnosti alebo významnej zmeny v obchodnej činnosti, rozhodnutí o zlúčení, rozdelení alebo likvidácii. Neznamená to však, že akcionári EÚ nemajú účinnú kontrolu.

69. Hĺbkové posúdenie bude možno nutné vykonať v prípade, ak sa práva veta akcionárov z tretej krajiny týkajú iných záležitostí, najmä rozhodnutí, ktoré môžu významne ovplyvniť alebo zablokovať výkon obchodnej činnosti podniku, akými sú napríklad nadobudnutie aktív, investície, rozšírenie alebo prijatie finančných nástrojov ako záruky či úvery, zmluvy, obchodné transakcie s osobami prepojenými s podnikom alebo jedným z akcionárov.

70. Medzi prvky, ktoré môžu byť podnetom na takéto hĺbkové posúdenie v závislosti od predmetu rozhodnutia, ktoré sa má prijať, patrí napríklad: odovzdávanie hlasov, rozhodnutia podliehajúce konsenzu, právo akcionárov z tretej krajiny vymenovať osoby do určitých (dôležitých) funkcií, požiadavka, aby (dôležitým) rozhodnutiam predchádzali návrhy alebo odporúčania týchto akcionárov, ustanovenia, na základe ktorých sa na žiadosť týchto akcionárov neuskutoční hlasovanie, hlasovanie „en bloc“ atď.

71. Pokiaľ ide o rozhodnutia prijímané na zasadnutiach akcionárov podniku, môže byť potrebné vziať do úvahy akcionársku štruktúru, účasť na zasadnutiach akcionárov a postupy hlasovania na týchto zasadnutiach. V prípadoch, keď je vlastníctvo podniku značne rozptýlené a jeden akcionár z tretej krajiny je jedným z najväčších akcionárov, takýto akcionár by mohol byť schopný v hlasovaní si odsúhlasiť svoje návrhy, a to aj s podielom výrazne nižším ako 50 %. Môže byť preto potrebné posúdiť mieru účasti akcionárov z členských štátov na zasadnutiach akcionárov a postupy hlasovania týchto akcionárov s cieľom zistiť, či podnik *de facto* účinne kontrolujú.

72. Konkrétne, ak tretia krajina alebo štátny príslušník tretej krajiny má vo vlastníctve väčší ako 30 % podiel v podniku, spravidla môže byť nevyhnutné, aby príslušný licenčný úrad vykonal hĺbkové posúdenie. V prípadoch, keď je vlastníctvo podniku značne rozptýlené a jeden akcionár z tretej krajiny je jedným z najväčších akcionárov, aj nižší podiel si takisto môže vyžiadať posúdenie.

73. V tomto kontexte môže byť takisto relevantné, či osoby, ktoré v podniku zastávajú kľúčové funkcie, majú väzby na akcionára z tretej krajiny. Neplatí to však v prípade štátnej príslušnosti týchto osôb. Ich štátna príslušnosť nezohráva žiadnu úlohu pri stanovovaní, či podnik je pod účinnou kontrolou členských štátov a/alebo ich štátnych príslušníkov, a o to menej v globálnom odvetví, akým letecká doprava je. Relevantné môže byť len to, či členské štáty a/alebo ich štátni príslušníci kontrolujú postupy, ktoré vedú k prijatiu dôležitých rozhodnutí, medzi ktorými môže byť vymenovanie alebo odvolanie kľúčových zamestnancov.

6.2.2. *Práva akcionárov*

74. V kontexte posudzovania účinnej kontroly je potrebné posúdiť práva akcionárov, pretože rozsiahle práva akcionárov prináležiace akcionárom z tretej krajiny by mohli *de facto* viesť k situácii, keď skôr akcionár z tretej krajiny ako akcionár EÚ účinne kontroluje podnik, pravdepodobne prostredníctvom vplyvu, ktorý akcionár z tretej krajiny uplatňuje voči akcionárovi EÚ. Môže sa to týkať napríklad schopnosti získať ústupky v záležitostiach, ktoré sa so zreteľom na dohodnutú správu a riadenie podniku na prvý pohľad zdajú byť kontrolované akcionárom EÚ.

75. Niektoré príklady práv akcionárov, ktoré si spravidla zasluhujú podrobnejšie preskúmanie, sú opísané nižšie.

6.2.2.1. Právo vetovať prevod akcií

76. Právo akcionára z tretej krajiny vetovať prevod akcií podniku, ktoré sú vo vlastníctve akcionára z členského štátu, by sa malo podrobne preskúmať. Je bežné, že po investícii zo strany akcionára z tretej krajiny sa zavedie obdobie, počas ktorého nie je prevod akcií jednou alebo druhou stranou povolený, resp. je podmienený súhlasom druhej strany. Pokiaľ toto obdobie nie je dlhšie, ako je v tomto odvetví obvyklé, je možné zvyčajne ho považovať za záruku stability investícií, a teda nemá vplyv na postavenie z hľadiska účinnej kontroly. Aj v takýchto prípadoch si však osobitné okolnosti môžu vyžadovať podrobnejšie preskúmanie. Konkrétne, v prípade, ak sa obmedzenie uplatňuje len v prospech akcionára z tretej krajiny, môže to znamenať nerovnováhu v tom zmysle, že akcionári EÚ môžu do značnej miery závisieť od akcionára z tretej krajiny, zatiaľ čo opak nemusí byť pravdou.

6.2.2.2. Predkupné práva

77. Predkupné právo je právo, podľa ktorého v prípade, že jeden z akcionárov chce predať svoje akcie, tieto akcie ponúkne najprv existujúcemu druhému akcionárovi. Predkupné práva sú bežnou obchodnou praxou, a ak nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na ochranu investícií akcionárov, nevyvolávajú žiadne osobitné problémy, pokiaľ ide o účinnú kontrolu. Niektoré formy predkupných práv by však mohli mať v súvislosti s prevodom akcií podobný účinok ako právo veta. To by mohol byť prípad, keď akcionár z tretej krajiny má právo určovať predajnú cenu dotknutých akcií.

6.2.2.3. Právo akcionára z tretej krajiny predať svoje akcie

78. V záujme ochrany hodnoty svojich investícií a na ochranu svojho vplyvu v podniku pred rozriedením akcií, menšinoví akcionári často vyjednajú určitú formu predajnej opcie. Takáto predajná opcia dáva dotknutému menšinovému akcionárovi právo predať svoje akcie späť podniku (leteckému dopravcovi) alebo ich predať iným akcionárom pri výskyte určitej stanovenej udalosti za určitú stanovenú cenu. Ak by šlo o takýto prípad, tieto predkupné práva sa budú musieť zohľadniť pri celkovom posúdení účinnej kontroly.

79. Ak je predajná opcia priznaná akcionárovi z tretej krajiny, môže to mať vplyv na účinnú kontrolu, ktorú vykonáva akcionár EÚ, keďže odchod akcionára z tretej krajiny z podniku by mohol daný podnik finančne a obchodne destabilizovať. To by mohlo viesť k situácii, keď akcionár z tretej krajiny získa vplyv nad akcionárom EÚ do takej miery, že akcionár EÚ už nebude mať nad podnikom účinnú kontrolu.

80. Vplyv predajnej opcie bude závisieť od uplatniteľných podmienok, ktoré by sa preto mali starostlivo preskúmať. Vďaka veľmi obsiahlej predajnej opcii, ktorá akcionárovi z tretej krajiny umožní jej využitie vo veľkom počte udalostí, môže akcionár z tretej krajiny získať od podniku alebo zostávajúcich akcionárov ústupky v záležitostiach, o ktorých takýto akcionár z tretej krajiny zvyčajne nemôže rozhodovať ani ich vetovať. Žiadne osobitné problémy nevznikajú, ak je predajná opcia obmedzená len na to, čo je potrebné a primerané na ochranu akcionára z tretej krajiny pred rozriedením jeho akcií, zatiaľ čo v ostatných prípadoch sa vyžaduje podrobnejšie preskúmanie.

6.2.2.4. Právo na odkúpenie ďalších akcií

81. Kúpne opcie alebo konverzné opcie umožňujú akcionárovi z tretej krajiny buď kúpiť ďalšie akcie podniku, alebo premeniť dlh alebo kvázi kapitál na akcie. Akékoľvek ďalšie hlasovacie, či iné práva, ktoré by takýto akcionár získal v dôsledku uplatnenia kúpnej opcie alebo konverznej opcie, by sa mali preskúmať z hľadiska ich potenciálneho vplyvu na účinnú kontrolu nad podnikom.

6.2.2.5. Podmienky na investovanie

82. Ak akcionár z tretej krajiny podmieni svoju investíciu určitými podmienkami, môže byť potrebné tieto podmienky podrobne preskúmať z hľadiska ich vplyvu na účinnú kontrolu. Hoci žiadne osobitné problémy nevznikajú, pokiaľ sú dané podmienky potrebné a primerané na ochranu hodnoty investície, iné podmienky si môžu vyžadovať podrobnejšie preskúmanie.

83. Pokiaľ ide o podmienky týkajúce sa schválenia regulačnými orgánmi alebo o iné záležitosti, ktoré možno považovať za patriace do pôsobnosti verejnej politiky, obvykle nebudú mať vplyv na účinnú kontrolu.

84. Podmienky, ktoré si akcionár z tretej krajiny pred finalizáciou investície stanovil v súvislosti s finančnými záležitosťami podniku, ako je audit ročnej účtovnej závierky, solventnosť, reštrukturalizácia dlhu alebo konzultácie o kľúčových záležitostiach, by za bežných okolností nemali mať vplyv na účinnú kontrolu, pretože sa týkajú finančnej situácie podniku pred investíciou, a teda hodnoty investície pre akcionára z tretej krajiny.

85. Investičné podmienky týkajúce sa najmä obchodného plánu podniku, vymenúvania kľúčových zamestnancov alebo uzatvárania dohôd o spolupráci môžu úplne alebo čiastočne, *de iure* alebo *de facto* obmedziť právomoci rozhodovacích orgánov podniku. Takéto stanovené podmienky by sa mali vziať do úvahy pri celkovom posúdení účinnej kontroly. Môžu existovať prípady, v ktorých akcionár z tretej krajiny podmieni svoju investíciu významnými strategickými rozhodnutiami takým spôsobom, že akcionári EÚ v podstate stratia vplyv, ktorý majú v rozhodovacích orgánoch podniku na základe uzavretých dohôd. Táto otázka sa musí zvážiť v celkovom kontexte, a to najmä vzhľadom na presné spôsoby a postupy, prostredníctvom ktorých je akcionár EÚ oprávnený uplatňovať svoj vplyv v podniku.

6.2.3. *Finančné väzby medzi podnikom a akcionárom z tretej krajiny*

86. Otázka, či finančný vklad akcionára z tretej krajiny povedie k absencii účinnej kontroly zo strany akcionárov z členských štátov sa musí v každom konkrétnom prípade posudzovať z hľadiska finančnej závislosti, ktorú takýto vklad naznačuje. Takáto závislosť môže znamenať, že akcionári z členských štátov sú *de facto* úplne alebo čiastočne zbavení schopnosti ovplyvňovať chod podniku prostredníctvom jeho rozhodovacích orgánov. Takéto situácie sú typické pre prípady, v ktorých vzhľadom na závislosť podniku od financovania poskytnutého alebo udržiavaného akcionárom z tretej krajiny je takýto akcionár schopný získať ústupky v strategických oblastiach, hoci by akcionári z členských štátov mali právne prostriedky na zamietnutie takýchto ústupkov.

87. S cieľom posúdiť mieru finančnej závislosti treba najskôr určiť, či akcionár z tretej krajiny prispel k financovaniu podniku v pomere k svojmu podielu ([1]). V takom prípade, a pokiaľ neprevážia špecifické okolnosti, by sa mohlo usúdiť, že daný akcionár z tretej krajiny nezískal vplyv na chod podniku nad rámec toho, čo je obsiahnuté v právach, ktoré mu prináležia v súvislosti s chodom podniku v dôsledku nadobudnutých akcií a uzatvorených dohôd.

88. Pri tomto posúdení by sa mala výška vkladu akcionára z tretej krajiny porovnať s vkladom ostatných akcionárov a externých zdrojov do podniku. Zohľadniť by sa mali všetky spôsoby financovania v najširšom zmysle slova, ako napríklad navýšenie kapitálu, úvery, záruky, dlhopisy, odpisy dlhov, zábezpeky ([2]) a granty. Zohľadniť by sa nemali len vklady po investícii akcionára z tretej krajiny, ale aj vklady existujúcich akcionárov a externých zdrojov poskytnuté v rámci prípravy na predaj akcií v podniku (predaj, ktorý viedol k vstupu akcionára z tretej krajiny).

89. Ak akcionár z tretej krajiny prispel k financovaniu podniku nad rámec toho, čo zodpovedá jeho podielu, túto skutočnosť je potrebné vziať do úvahy pri celkovom posúdení.

6.2.4. *Obchodná spolupráca*

90. Obchodná spolupráca môže pozostávať z prevádzkovej spolupráce medzi dvoma podnikmi (leteckými dopravcami), ako je napríklad zdieľanie kódov, alebo môže mať formu spoločného podniku alebo nákupu a predaja tovaru a služieb medzi akcionárom z tretej krajiny a podnikom.

91. V tom rozsahu, v akom podnik závisí od takejto spolupráce s akcionárom z tretej krajiny, v takom rozsahu tento akcionár získa zodpovedajúci vplyv v podniku. Z tohto dôvodu, ak takáto spolupráca existuje, treba posúdiť, či vyplývajúca závislosť je taká, že partner z tretej krajiny bude môcť prinútiť akcionára EÚ, aby podporil jeho strategické rozhodnutia.

92. Niektoré dohody o spolupráci by mohli obsahovať osobitné rozhodovacie postupy, prostredníctvom ktorých budú dané dva podniky prijímať rozhodnutia týkajúce sa tejto spolupráce, najmä v prípade spoločných podnikov.

93. Ak je investícia akcionára z tretej krajiny podmienená obchodnou spoluprácou, táto podmienenosť by sa mala posudzovať vo svetle vyššie uvedených úvah.

94. Ak ukončenie alebo porušenie dohody o obchodnej spolupráci môže byť impulzom pre odchod akcionára z tretej krajiny z podniku, toto právo akcionára by sa malo takisto posúdiť tak, ako sa opisuje vyššie.

([1]) Napríklad: podnik má celkový akciový kapitál vo výške 100 mil. EUR, z ktorého akcionári EÚ vlastnia podiel vo výške 60 mil. EUR a akcionári z tretej krajiny majú podiel vo výške 40 mil. EUR. Akcionári EÚ poskytnú podniku dlhodobý úver za trhových podmienok vo výške 6 mil. EUR, čo zodpovedá 10 % ich majetkovej účasti. V záujme zachovania rovnováhy vo finančných väzbách môžu preto akcionári z tretej krajiny vložiť dodatočné finančné prostriedky (mimo svojej kapitálovej/majetkovej účasti) len maximálne vo výške 10 % svojej majetkovej účasti (t. j. 4 mil. EUR).

([2]) Napríklad: investor vydá záruku pre banku a následne je táto banka ochotná poskytnúť úver.

7. **MONITOROVANIE A PRÍPADNÉ OPATRENIA**

95. Pokiaľ ide o monitorovanie dodržiavania záväzkov podnikmi, minimálne právne povinnosti príslušných licenčných úradov sú stanovené v článku 8 ods. 2 nariadenia. Nad rámec týchto povinností môžu úrady považovať za vhodné overiť si situáciu v oblasti podielov častejšie, napr. na mesačnom alebo štvrťročnom základe, alebo aj v kratších intervaloch, a to v závislosti od podielu účasti tretej krajiny.

96. V tomto kontexte musia predovšetkým podniky, ktoré sú verejne kótované na burze alebo ktoré sú vo vlastníctve investičných inštitúcií, zaručiť, že príslušnému licenčnému úradu poskytli dostatok informácií na to, aby mohol určiť, či spĺňajú požiadavku uvedenú v článku 4 písm. f) nariadenia. V rámci možností by si podniky na tento účel mohli viesť záznamy o nákupe a predaji akcií. Do stanov podnikov by mohli byť zahrnuté ustanovenia, ktoré riaditeľom umožnia skontrolovať štátnu príslušnosť akcionárov a požadovať vyhlásenia o štátnej príslušnosti od významných akcionárov.

97. Je zodpovednosťou akcionára z tretej krajiny, aby príslušnému licenčnému úradu poskytol všetky informácie vyžiadané počas posudzovania licencie na účely preukázania, že požiadavky stanovené v článku 4 písm. f) nariadenia boli splnené (pozri oddiel 3 vyššie).

98. Príslušný licenčný úrad musí zabezpečiť dôvernosť obchodného tajomstva, o ktorom sa dozvie počas daného posudzovania.

99. Pokiaľ ide konkrétne o „účinnú kontrolu“, platia nasledujúce dodatočné úvahy.

100. V priebehu svojej činnosti môže príslušný licenčný úrad dospieť k záveru, že určité zistené prvky nemajú za následok stratu účinnej kontroly vykonávanej členskými štátmi alebo ich štátnymi príslušníkmi, ale že možný budúci vývoj v súvislosti s týmito prvkami by mohol viesť k takému výsledku. V takých prípadoch bude príslušný licenčný úrad v kontexte pravidelného preskúmania, t. j. kontroly toho, či dotknutý podnik spĺňa požiadavky nariadenia, možno musieť monitorovať vývoj najmä týchto prvkov. Cieľom je, aby sa daný úrad čo najskôr dozvedel o akejkoľvek situácii, v ktorej akcionári EÚ už viac nevykonávajú účinnú kontrolu, a teda, že požiadavky nariadenia už nie sú splnené.

101. V prípade, že príslušný licenčný úrad má určité pochybnosti tohto druhu, bude sa nimi musieť zaoberať. Pokiaľ tieto pochybnosti nebudú môcť byť rozptýlené inak, úrad bude na ne musieť upozorniť dotknutý podnik.

102. Ak sa v dôsledku toho dotknutý podnik rozhodne vykonať určité zmeny týkajúce sa jeho správy a riadenia alebo iných relevantných aspektov, v súlade s ustanoveniami nariadenia o fúziách môže byť v zmysle uvedeného nariadenia potrebné podať oznámenie alebo opätovné oznámenie.